

SUBJECT CODE NO:- Z-1314
FACULTY OF SOCIAL SCIENCE
B.A. F.Y. (Sem -I) Examination March/April 2017
Geography -II
(Human Geography)

[Time: 1:30 Hours]

[Max.Marks:30]

Please check whether you have got the right question paper.

N.B

i) All question are compulsory.

ii) use blank and blue pen only.

iii) use of any signs, attracting attention s is prohibited .

१) सर्व प्रश्न सोडवा

२) फक्त निळ्या व काळ्या पेनाचा वापर करावा

३) कोणतीही लक्षवेधक खून अथवा सूचना करण्यास प्रतिबंध आहे

- Q.1 A] Fill in the blank (attempt all) 05
- 1 Economic geography is the sub branch of geography.
 - 2 race people form a majority in the hot lands of west Africa.
 - 3 Edward Ulman's sprade of determinism in America.
 - 4 called a chief of gotulin gond tribes.
 - 5 are the major race in the world.
- अ) रिकाम्या जागा भरा (सर्वअनिवर्य) 05
- १) आर्थिक भूगोल..... भूगोलाची उपशाखा आहे.
 - २) पश्चीम आफ्रिकेतील उष्णभागात अ वंश प्रमुख आहे
 - ३) एडवर्ड उलमन यांनी अमेरिकेत वादाचा प्रसार केला.
 - ४) गोंड जमातीच्या प्रमुखास म्हणतात.
 - ५) हे जगातील प्रमुख वंश आहेत.
- B] Answer in a sentence (attempt all) 05
- 1) Which is the most important animal of the tundra region?
 - 2) What is ment by race?
 - 3) Where is found gond tribes?
 - 4) What is metropolis?
 - 5) Who is stated by determinism?
- ब) एका वाक्यात उत्तरे लिहा (सर्व अनिवार्य) 05
- १) टुंड्रा प्रदेशातील महत्त्वाचा प्राणी कोणता?
 - २) वंश म्हणजे काय?
 - ३) गोंड जमात कोठे आढळते?

- ४) महानगर म्हणजे काय?
- ५) पर्यावरणवाद संकल्पना कोणी मांडली?

Q.2	A	Explain concept / terms/ units/ events (any two) (word limitation minimum 60 for each answer)	05
		1) Scope of human geography? 2) Nigroid race. 3) Coral 4) Temporary settlement	
	अ)	संकल्पना /संज्ञा / घटक / घटना स्पष्ट करा. (प्रत्येक प्रश्नास किमान शब्द मर्यादा ६० शब्द)	05
		१) मानवी भूगोलाची व्याप्ती २) निग्रॉइड वंश ३) कॉल ४) अस्थाधी वस्ती	
	B	Write in short (attempt any two) (word limitation minimum 60 for each answer)	05
		1) Explain the nature of human geography? 2) Criticize the possibilism? 3) Explain the economic lifestyle of bushmen? 4) State the functions of rural settlement?	
	ब)	थोक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही दोन) (प्रत्येक प्रश्नास किमान शब्द मर्यादा ६० शब्द)	05
		१) मानवी भूगोलाचे स्वरूप स्पष्ट करा. २) शक्यातावादाची समीक्षा करा ३) बुशमॅन्ची आर्थिक जीवनशैली स्पष्ट करा? ४) ग्रामीण वस्तीची कार्य सांगा?	
Q.3		Write in details (any one) (word limitation minimum 200 per each answer)	10
		1) Describe the Griffith taylor's classification of human races? 2) "Life style of gond tribes" write an geographical eassay.	
		सविस्तर उत्तर लिहा (कोणतेही एक) (प्रत्येक प्रश्नास किमान शब्द मर्यादा २०० शब्द)	10
		१) ग्रिफिथ टेलरचे मानवी वंशाचे वर्गीकरण वर्णन करा ? २) "गोंड जमातीची जीवनशैली" यावर भौगोलिक निबंध लिहा .	

SUBJECT CODE NO:- Z-1119
FACULTY OF SOCIAL SCIENCE
B.A. F.Y. (Sem-II) Examination March/April 2017
Geography -IV(Regional Geography of Maharashtra)

[Time: 1:30 Hours]

[Max.Marks:30]

Please check whether you have got the right question paper.

N.B

- i) All questions are compulsory.
- ii) Use black and blue pen only.
- iii) Use pencil for diagrams.
- iv) Use of any signs, attracting attentions is prohibited.
- १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक.
- २) फक्त निळ्या आणि काळ्या पेनाचाच वापर करावा.
- ३) आकृत्यांसाठी पेन्सिलचा वापर करावा.
- ४) कोणतीही लक्षवेधक खुण व सूचना करण्यास प्रतिबंध.

Q.1A) Fill in the blanks.(Attempt all)

05

1. shape of Maharashtra is
2. types of climate is in konkan.
3. highly sugar cultivated area is in the region.
4. types of forests are found in Marathwada.
5. Railway route are going into Tapi river basin.

रिकाम्या जागा भरा.(सर्व अनिवार्य)

१. महाराष्ट्राचा आकार आहे.
२. कोकणातील हवामान प्रकारचे आहे.
३. ऊसलागवडीखालील क्षेत्र विभागात जास्त आहे.
४. मराठवाड्यामध्ये प्रकारची वने आढळतात.
५. तापी नदी खोऱ्यातून रेल्वे मार्ग जातो.

B) Answer in a sentence.(Attempt all)

05

1. Which is the part of plateau is Maharashtrian plateau?
2. Which mountain range are dived the Bhima and Krishna river basin?
3. Which types of soil are found in mainly on Maharashtra plateau?
4. State the names of district in Vidarbha?
5. What is meant by Khalati?

एका वाक्यात उत्तरे लिहा.(सर्व अनिवार्य)

१. महाराष्ट्र पठार हे कोणत्या पठाराचा भाग आहे?
२. भीमा-कृष्णा खोरी कोणत्या डोंगर रांगांनी विभक्त केली आहेत?
३. महाराष्ट्र पठारावर मुख्यत्वे कोणती मृदा आढळते?
४. विदर्भातील जिल्ह्यांची नावे सांगा.

५. खलाटी म्हणजे काय?

Q.2A) Explain concepts/terms/units/events.(Any two)
(word limitation minimum 60 for each answer)

1. Khandesh
2. Green forest
3. Pulses
4. National Highway's.

संकल्पना/संज्ञा/घटक/घटना स्पष्ट करा.(कोणतेही दोन)

(प्रत्येक प्रश्नास किमान शब्द मर्यादा ६० शब्द)

१. खान्देश
२. हरित वने
३. भरड धान्ये
४. राष्ट्रीय महामार्ग.

B) Attempt in short.(Any two)

(word limitation minimum 60 for each answer)

1. Write about the mountain ranges on Maharashtra plateau.
2. Give an account of drainage pattern in Vdarbha?
3. State the problems cotton producer in Maharashtra?
4. Write the problems of developments of roadways?

थोडक्यात उत्तरे लिहा.(कोणतेही दोन)

(प्रत्येक प्रश्नास किमान शब्द मर्यादा ६० शब्द)

१. महाराष्ट्र पठारावरील डोंगर रांगांविषयी माहिती लिहा.
२. विदर्भातील नदी प्रणालीचा वृत्तांत द्या.
३. महाराष्ट्रातील कापूस उत्पादकाच्या समस्या सांगा.
४. महाराष्ट्रातील रस्ते विकासाच्या समस्या लिहा.

Q.3 Answer in detail.(Any one)

(word limitation minimum 200 for each answer)

1. State the geographical condition for rice and explain its distribution in Maharashtra?
2. Discuss in details on, "Development of Sugar industries in Maharashtra"?

सविस्तर उत्तर लिहा.(कोणताही एक)

(प्रत्येक प्रश्नास किमान शब्द मर्यादा २०० शब्द)

१. भात पिकासाठीची भौगोलिक परिस्थिती सांगून त्याचे महाराष्ट्रातील वितरण स्पष्ट करा.
२. "महाराष्ट्रातील साखर उद्योगाचा विकास" सविस्तर चर्चा करा.

SUBJECT CODE NO:- Z-1313
FACULTY OF SOCIAL SCIENCE
B.A. F.Y. (Sem -I) Examination March/April 2017
Geography -I
(Elements of Physical Geography)

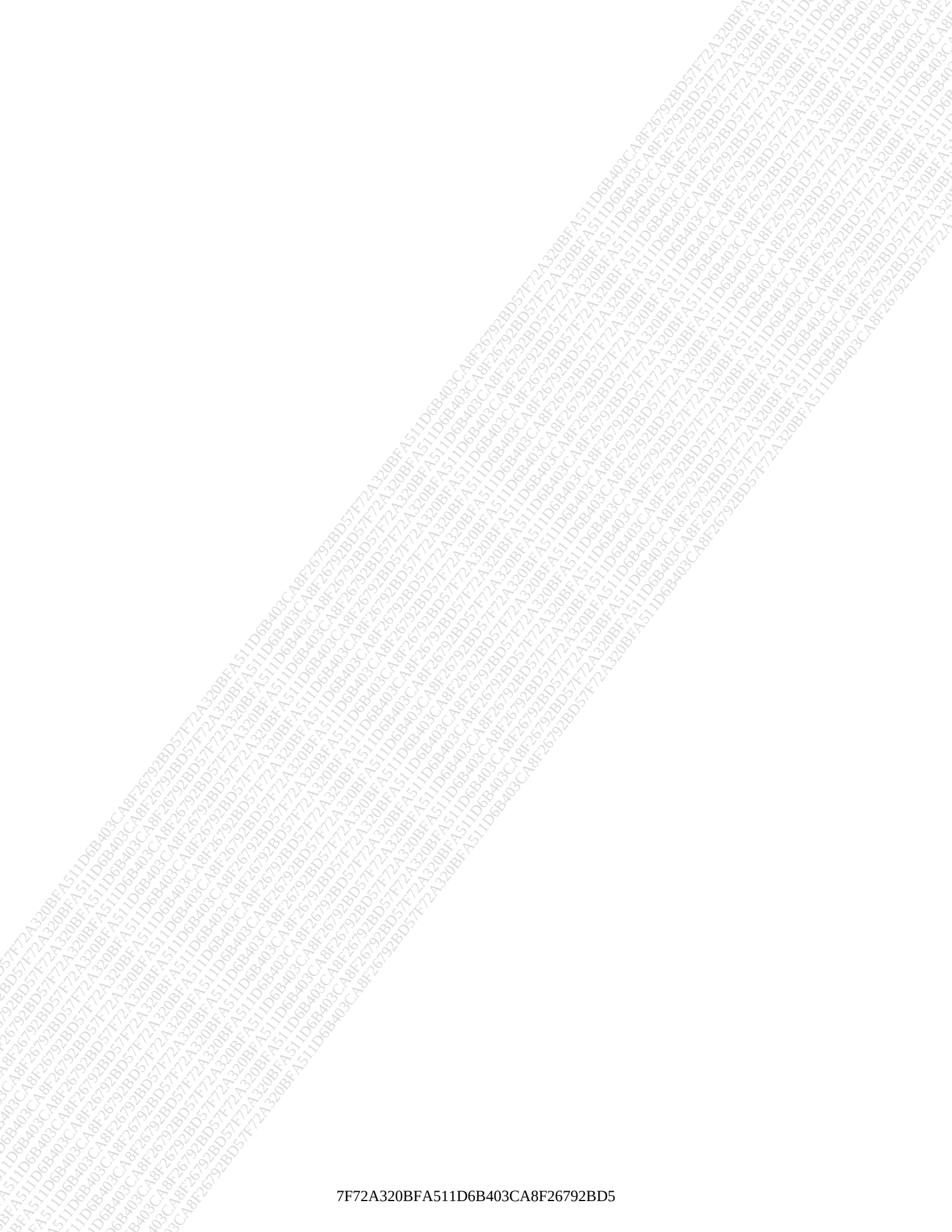
[Time: 1:30 Hours]

[Max.Marks:50]

- N.B Please check whether you have got the right question paper.
- All questions are compulsory.
 - Use black or blue pen only.
 - Use pencil for diagrams.
 - Use of any signs, attracting attentions is prohibited.
- १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
- २) फक्त निळ्या व काळ्या पेनचाच वापर करावा.
- ३) आकृत्यांसाठी पेन्सिलचा वापर करावा.
- ४) कोणत्याही लक्षवेधक खुण व सूचना करण्यास प्रतिबंध.
- Q.1 A) Fill in the blanks (attempt all) 05
- The Biogeography is sub branch of ----- Geography.
 - Slate is an example of ----- rocks.
 - is coined the continental Drift theory.
 - Narmada River is an example of ----- Valley.
 - The Himalaya Mountain is ----- types of mountain.
- अ) रिकाम्या जागा भरा (सर्व अनिवार्य) ०५
- जैविक भूगोल हि ----- भूगोलाची उपशाखा आहे.
 - स्लेट हा ----- खडकाचा प्रकार आहे.
 - यांनी खडेवहन सिद्धांत मांडला.
 - नर्मदा नदी ----- दरीचे उदाहरण आहे.
 - हिमालय पर्वत ----- प्रकारचा पर्वत आहे.
- B) Answer in a sentence (attempt all) 05
- Which metal are found in core layer.
 - Which types of rock are found at Deccan plateau
 - What is fault
 - State the Examples of Block Mountain.
 - What is meant by caldera.
- ब) एका वाक्यात उत्तर लिहा.(सर्व अनिवार्य) ०५
- गाभा या थरात कोणते धातू आढळतात.
 - दख्खन पठारावर कोणता खडक आढळतो.

- ३) भ्रशं म्हणजे काय?
- ४) गट पर्वताचे उदाहरण सांगा.
- ५) कॅलडेरा म्हणजे काय?

- Q.2 A) Explain concepts/ terms/ units/ events
(Word limitation minimum- (any two) 60 for each) 05
- 1) Earth movement.
 - 2) Symmetrical folds.
 - 3) Strombolean type Volcanoes.
 - 4) Rocks.
- अ) संकल्पना/ संज्ञा/ घटक/ घटना स्पष्ट करा.(कोणतेही दोन) 05
(प्रत्येक प्रश्नात किमान शब्द मर्यादा ६० शब्द)
- १) भूहालचाली
 - २) संभूत वळ्या
 - ३) स्ट्रॉम्बोलियन
 - ४) खडक
- B) Attempt in short (any two) 05
(Word limitation minimum 60 each answer)
- 1) Explain the branch's of physical geography.
 - 2) Write the causes of Volcanoes.
 - 3) Write about the theory of lostacy.
 - 4) Give the information about folding process.
- ब) थोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही दोन) 05
(प्रत्येक प्रश्नात किमान शब्द मर्यादा ६० शब्द)
- १) प्राकृतिक भूगोलाच्या शाखा स्पष्ट करा.
 - २) ज्वालामुखीचे कारणे लिहा.
 - ३) समस्थायी सिद्धांता विषयी माहिती लिहा.
 - ४) वलीकरण प्रक्रिया विषयी माहिती द्या.
- Q.3 Answer in detail (any one) 10
(Word limitation minimum 200 for each answer)
- 1) Define the rocks and explain its classification.
 - 2) Give the information in detail about causes and effect of earthquakes.
- सविस्तर उत्तर लिहा (कोणतेही एक)
(प्रत्येक प्रश्नात किमान शब्द मर्यादा २०० शब्द)
- १) खडकाची व्याख्या सांगून त्याचे वर्गीकरण स्पष्ट करा.
 - २) भूकंपाची कारणे व परिणाम सविस्तर लिहा.

7F72A320BFA511D6B403CA8F26792BD5

SUBJECT CODE NO:- Z-1118
FACULTY OF SOCIAL SCIENCE
B.A. F.Y. (Sem-II) Examination March/April 2017
Geography - III (Geography of Landform)

[Time: 1:30 Hours]

[Max.Marks:30]

Please check whether you have got the right question paper.

N.B

- i) All questions are compulsory.
- ii) Use black and blue pen only.
- iii) Use pencil for diagrams.
- iv) Use of any signs, attracting attentions is prohibited.
- १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक.
- २) फक्त निळ्या आणि काळ्या पेनाचाच वापर करावा.
- ३) आकृत्यांसाठी पेन्सिलचा वापर करावा.
- ४) कोणतीही लक्षवेधक खुण व सूचना करण्यास प्रतिबंध.

Q.1 A) Fill in the blanks.(Attempt all)

05

1. Mississippi Delta is an example of
2. Exfoliation is a type of weathering.
3. Loess topography is found region.
4. Cirque is origin due to work by
5. Dolines Landform is related to

रिकाम्या जागा भरा.(सर्व अनिवार्य)

१. मिसिसिपीचा त्रिभुज प्रदेश प्रकारचे उदाहरण होय.
२. अपपर्णन हा विदारणाचा प्रकार आहे.
३. लोएस भूरूप प्रदेशात आढळते.
४. हिमगव्हराची निर्मितीच्या कार्यामुळे होते.
५. डोलाईन्स भूरूप शी संबंधित आहे.

B) Answer in one sentence.(Attempt all)

05

1. Where is found Artesian Well's?
2. What is meant by Gorge?
3. Who stated firstly Karst cycle?
4. Where is found Arid topography in India?
5. How many types of weathering?

एका वाक्यात उत्तरे लिहा.(सर्व अनिवार्य)

१. अर्टिशीयन विहिरी कोठे आढळतात?
२. घळई म्हणजे काय?
३. 'कार्स्ट क्षरण चक्राची' संकल्पना प्रथम कोणी मांडली?
४. भारतात शुष्क प्रदेशातील भूरूपे कोठे आढळतात?

५. विदारणाचे प्रकार किती आहेत?

Q.2 A) Explain concepts/terms/units/events.(Any two)
(word limitation minimum 60 for each answer)

1. Denudation
2. Biological weathering
3. Geysers
4. Lagoon.

संकल्पना/संज्ञा/घटक/घटना स्पष्ट करा.(कोणतेही दोन)

(प्रत्येक प्रश्नास किमान शब्द मर्यादा ६० शब्द)

१. अनाच्छादन
२. जैविक विदारण
३. उष्णोदकाचे फवारे
४. खाजण.

B) Attempt in short.(Any two)

(word limitation minimum 60 for each answer)

1. Explain the process of chemical weathering.
2. Write the relation between geomorphology & settlement.
3. Describe the erosional work of glacier.
4. Explain the concept of cycle of erosion.

थोडक्यात उत्तरे लिहा.(कोणतेही दोन)

(प्रत्येक प्रश्नास किमान शब्द मर्यादा ६० शब्द)

१. रासायनिक विदारणाची प्रक्रिया स्पष्ट करा.
२. भूरूपशास्त्र आणि वसाहती यातील सहसंबंध लिहा.
३. हिमनदीचे कार्य विशद करा.
४. क्षरण चक्राची संकल्पना स्पष्ट करा.

Q.3 Answer in detail.(Any one)

(Word limitation minimum 200 for each answer)

1. Describe the landform produced by underground water?
2. Define the landforms and explain its evolution and types?

सविस्तर उत्तर लिहा.(कोणतेही एक)

१. भूमिगत पाण्याच्या कार्यामुळे निर्माण होणारी भूरूपे विशद करा.
२. भूरूपाची व्याख्या सांगून त्याची उत्पत्ती आणि प्रकार स्पष्ट करा.

SUBJECT CODE NO:- Z-1357
FACULTY OF SOCIAL SCIENCE
B.A. S.Y. (Sem-III) Examination March/April 2017
Geography - V(Climatology)

[Time: 1:30 Hours]

[Max.Marks:30]

Please check whether you have got the right question paper.

N.B

- i) All question are compulsory.
- ii) Use black and blue pen only.
- iii) Use pencil for diagrams.
- iv) Use of any signs, attracting attentions is prohibited
- १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
- २) फक्त निळ्या व काळ्या पेनाचाच वापर करावा.
- ३) आकृत्यांसाठी पेन्सिलचा वापर करावा.
- ४) कोणतीही लक्षवेधक खुण व सूचना करण्यास प्रतिबंध

Section A

Q.1

A)

Fill in the blanks (attempt all)

05

- i) Climatology is sub branch of ----- Geography.
- ii) The Air surrounding the Earth is called-----
- iii) Rainfall on the equator is of the type-----
- iv) The winds Blowing in the Rocky. Mountain area in the north America is called-----
- v) ISOthermed zone are found in ----- layer.

अ)

रिकाच्या जागा भरा (सर्व अनिवार्य)

- १) हवायानशास्त्र ही----- भूगोलाची शाखा आहे.
- २) पृथ्वीच्या सभोवताली असलेल्या हवेच्या आवरणाला ----- म्हणतात.
- ३) विषुववृत्तावर----- प्रकारचा पाऊस पडतो.
- ४) उत्तर अमेरिकेतील राँकी पर्वत भागातून वाहणाऱ्या वाऱ्यांना----- म्हणतात.
- ५) समताप क्षेत्र ----- थरात आढळते.

ब)

Answer in a sentence (attempt all)

05

- i) What is meant by Humidity.
- ii) Write the definition of precipitation.
- iii) What is meant by condensation.
- iv) How many air pressure belts on the Earth.
- v) What is the percentage of the carbondioxide in the Atmosphere.

ब)

एका वाक्यात उत्तरे लिहा.(सर्व अनिवार्य)

- १) आर्द्रता म्हणजे काय?
- २) वृष्टीची व्याख्या लिहा/
- ३) सांद्रीभवन म्हणजे काय?
- ४) पृथ्वीवर वायुभारपट्टे किती आहेत.
- ५) कार्बनडाय ऑक्साईडचे वातावरणातील प्रमाण किती आहे.

- Q.2 A) Explain concepts/ terms/ units/ events (any two) (Word limitation minimum 60 for answers)
- Inosphere
 - Coldfront
 - Ionoverion of Temperature
 - Anticyclones

05

- अ) संकल्पना/ संज्ञा/ घटक/ घटना स्पष्ट करा.(कोणतेही दोन)
(प्रत्येक प्रश्नात किमान ६० शब्द मर्यादा)

- दलांबर
- थंडआघाडी
- तापमानाची विपरीतता
- प्रत्यावर्त

- B) Attempt in short (any two) (Word limitation minimum 60 for each answer)

05

- Which are the Elements of weather
- Explain the tropical maritime air masses.
- Write the Importance of Rainfall.
- Explain the airpollution

- ब) थोडक्यात उत्तरे लिहा.(कोणतेही दोन)
(प्रत्येक प्रश्नात किमान ६० शब्द मर्यादा)

- हवेची अंगे कोणती आहेत.
- उष्ण कटी बंधीय प्रदेशातील महासागरी वायूराशी स्पष्ट करा.
- पर्जन्याचे महत्व लिहा.
- वायुप्रदूषण स्पष्ट करा.

- Q.3 Answer in detail (any one)
Word limitation minimum 200 for each answer.

10

- Explain the structure of atmosphere with the help of neat Diagram.
- What is airmasses? Explain it's classification in detail.

- सविस्तर उत्तरे लिहा (कोणतेही एक)
(प्रत्येक प्रश्नात किमान २०० शब्द मर्यादा)

- सुबक आकृतीच्या साह्याने वातावरणाची संरचना स्पष्ट करा.
- वायुराशी म्हणजे काय? वायुराशी वर्गीकरण सविस्तर स्पष्ट करा.

Total No. of Printed Pages:2

SUBJECT CODE NO:- Z-1161
FACULTY OF SOCIAL SCIENCE
B.A. S.Y. (Sem-IV) Examination March/April 2017
Geography - VII (Oceanography)

[Time: 1:30 Hours]

[Max.Marks:30]

N.B

Please check whether you have got the right question paper.

- i) All questions are compulsory.
 - ii) Use blue and black pen only.
 - iii) Use Pencils for diagrams.
 - iv) Use of any signs, attracting attention is prohibited.
- १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
- २) फक्त निळ्या व काळ्या पेनाचा वापर करावा.
- ३) आकृत्यांसाठी पेन्सिलचा वापर करावा.
- ४) कोणत्याही लक्षवेधक खुण करण्यास प्रतिबंध आहे.

Q.1 A) Fill in the blanks (Attempt all)

05

- 1) ----- is the deep trench in the world.
- 2) Ocean water covered ----- per - cent surface area of the earth.
- 3) ----- Ocean covered North Pole area.
- 4) ----- Curve is useful to show the submarine relief of the various oceans.
- 5) The average ocean surface temperature is ----- percent on the equatorial.

अ) रिकाम्या जागा भरा.(सर्व अनिवार्य)

- १) ----- हि जगातील सर्वाधिक खोलीची गर्त आहे.
- २) पृथ्वीवरील ----- टक्के भाग महासागरीय जाळणे व्यापल आहे.
- ३) उत्तर ध्रुवीय प्रदेश ----- महासागराने वेढलेला आहे.
- ४) ----- आलेखाद्वारे सागरतळ रचना दर्शविली जाते.
- ५) विशावृत्तावर समुद्राच्या वरील भागाचे तापमान सरासरी ----- असते.

B) Answer in one sentence (Attempt all)

05

- 1) What is sea plain
- 2) Which Country have grate salt lake?
- 3) Which ocean is largest in the world?
- 4) What is the meaning of terrigenous deposit.
- 5) What is the fringing Reef coral Rock?

ब) एका वाक्यात उत्तरे लिहा.(सर्व अनिवार्य)

- १) सागरी मैदान म्हणजे काय?

- २) 'ग्रेट साल्ट लेक' कोणत्या देशात आहे.
- ३) जगातील सर्वात मोठा महासागर कोणता.
- ४) भूजन्य निक्षेपण म्हणजे काय?
- ५) अनुदत प्रवाळ खडक म्हणजे काय?

Q.2 A) Explain concept / terms / unit/ events (any two)
(word limitation minimum 60 each answer)

- 1) Conticntal slope
- 2) Isotia lines
- 3) Shallow sea deposit
- 4) Atoll coral Rock.

अ) संकल्पना / सज्ञा / घटक / घटना स्पष्ट करा. (कोणतेही दोन)

- १) सागर तटीय उतार
- २) समक्षार रेषा.
- ३) किनारी निक्षेप.
- ४) वलयकार प्रवाळ

B) Attempt in short (any two)

(word limitation minimum 60 for each answer)

- 1) Explain the salinity of ocean.
- 2) Explain the importance of ocean resources in human life.
- 3) Short note on sub mains reliefs of the Pacific Ocean.
- 4) Explain the scope of oceanography.

ब) थोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही दोन)

- १) सागरीय लावंत स्पष्ट करा.
- २) सागरी संसाधनाचे मानवी जीवनातील महत्त्व स्पष्ट करा.
- ३) पॅसिफिक महासागराची तळरचना थोडक्यात स्पष्ट करा.
- ४) सागर विज्ञानाची व्याप्ती स्पष्ट करा.

Q.3 Answer in detail (any one)

- 1) Explain the divisions of submarine relief with suitable diagram.
- 2) Which factor are affecting on the temperature of the ocean water.

सविस्तर उत्तरे लिहा. (कोणतेही एक)

- १) सागर तळरचनेचे विभाग आकृत्यासह स्पष्ट करा.
- २) सागरी तापमानावर परिणाम करणारे घटक सविस्तर स्पष्ट करा..

SUBJECT CODE NO:- Z-1162
FACULTY OF SOCIAL SCIENCE
B.A. S.Y. (Sem-IV) Examination March/April 2017
Geography –VIII
(Settlement Geography)

[Time: 1:30 Hours]

[Max.Marks:30]

Please check whether you have got the right question paper.

N.B

- 1) Attempt all questions.
 - 2) Use black and blue pen only.
 - 3) Use pencil for diagram.
 - 4) Use of any signs attracting attentions is prohibited
 - 5) All questions carry equal marks.
- १) सर्व प्रश्न सोडवा.
 - २) फक्त निळ्या व काळ्या पेनचाच वापर करावा
 - ३) आकृत्यांसाठी पेन्सिलचा वापर करावा.
 - ४) कोणतीही लक्षवेधक खुण व सूचना करण्यास प्रतिबंध आहे.
 - ५) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

Q.1

- A) Fill in the blanks (attempt all)
- 1) -----occupations have importance in villages.
 - 2) In -----region the distance among settlements is very less.
 - 3) Generally linear settlements are found in-----
 - 4) Masai race settlement in Africa are called-----
 - 5) Fishing is -----type of occupation.
- अ) रिकाम्या जागा भरा (सर्व अनिवार्य)
- १) खेड्यात -----स्वरूपाच्या व्यवसायांना महत्वाचे स्थान असते.
 - २) -----प्रदेशात वस्त्यांतील अंतर खूप कमी असते.
 - ३) सामान्यतः रेषाकृती वस्त्या -----ठिकाणी आढळतात.
 - ४) आफ्रिकेतील मसाई जमातीच्या वस्तीस -----म्हणतात.
 - ५) मासेमारी हा -----प्रकाराचा मानवी व्यवसाय आहे.

B) Answer in a sentence (attempt all)

- 1) Who for first time used umland word for urban area sphere?
- 2) What is meant by megalopolis?
- 3) Which is main occupation in India?
- 4) What is meant by ribbon pattern?
- 5) What is meant by the ghost towns?

आ) एका वाक्यात उत्तरे लिहा (सर्व अनिवार्य)

- १) शहराच्या प्रभावक्षेत्रासाठी सर्व प्रथम छाया प्रदेश (umland) असा शब्द प्रयोग कोणी केला?
- २) प्रमहानगर म्हणजे काय?

- ३) भारतातील मुख्य व्यवसाय कोणता?
- ४) रेषाकृती आकृतीबंध म्हणजे काय?
- ५) भुताटकीची नगरे म्हणजे काय?

Q.2

A) Explain concepts/ terms/units/events (any two)

- 1) Development of settlements
- 2) Scope of settlement geography
- 3) Mixed settlements.
- 4) Objects of human settlement

अ) खालील संज्ञा / संकल्पना / घटक स्पष्ट करा (कोणतेही दोन)

- १) वस्तीचा विकास
- २) वस्ती भूगोलाची व्याप्ती
- ३) संमिश्र वस्ती
- ४) मानवी वसाहतीचा उद्देश

B) Write short answers(any two)

- 1) Explain the process of urbanization in India.
- 2) Explain the types of rural settlements.
- 3) Explain the functional classification of towns.
- 4) State the merits and demerits of planned settlements.

आ) थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)

- १) भारतातील नागरीकरणाची प्रक्रिया स्पष्ट करा.
- २) ग्रामीण वस्त्यांचे प्रकार स्पष्ट करा.
- ३) नगराचे कार्यात्मक वर्गीकरण स्पष्ट करा.
- ४) नियोजित वस्तीचे फायदे तोटे सांगा.

Q.3

Write answer in detail (any one)

- 1) Classify the factors affecting on growth and development of settlements.
- 2) Explain the urban settlement pattern.

सविस्तर उत्तरे लिहा (कोणतेही एक)

- १) वस्त्यांच्या वाढ व विकासावर परिणाम करणारे घटक स्पष्ट करा.
- २) नागरी वस्त्यांचा आकृतीबंध स्पष्ट करा.

SUBJECT CODE NO:- Z-1358
FACULTY OF SOCIAL SCIENCE
B.A. S.Y. (Sem-III) Examination March/April 2017
Geography - VI(Population Geography)

[Time: 1:30 Hours]

[Max.Marks:30]

Please check whether you have got the right question paper.

- i) All question are compulsory.
- ii) Use black and blue pen only.
- iii) Use pencil for diagrams.
- iv) Use of any signs, attracting attentions is prohibited

- १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
- २) फक्त निळ्या व काळ्या पेनाचाच वापर करावा.
- ३) आकृत्यांसाठी पेन्सिलचा वापर करावा.
- ४) कोणतीही लक्षवेधक खुण व सूचना करण्यास प्रतिबंध

Q.1 Fill in the blanks (attempt all) (05)

- 1) Separation of husband and wife, condition called.....
- 2) Migration concept is a.....
- 3) The optimum theory of population stated.....
- 4) is biological speciality of every person.
- 5) In..... first census completed in india.

रिकाऱ्या जागा भरा. (सर्व अनिवार्य)

- 1) पती, पत्नी विभक्त होणा-या स्थितीला म्हणतात.
- 2) स्थलांतर हि संकल्पना आहे.
- 3) पर्याप्त लोकसंखेचा सिद्धांत यांनी मांडला.
- 4) हए प्रचंड व्यक्तीचे महत्वाचे जैविक वैशिष्टे आहे.
- 5) भारतातील पहिली जनगणना इ.स..... मध्ये झाली.

(B) Answer in one Sentenc (attempta all) (05)

- 1) How many years after censuses is organized in India.
- 2) Which is branch of population geography
- 3) Who is low population district in maharashira
- 4) Who is the father of population geography.
- 5) When the Start child marriage method in india.

ब) एका वाक्यात उत्तरे लिहा (सर्व अनिवार्य)

- १) भारतात किती वर्षांनी जनगणना होते.
- २) लोकसंख्या भूगोल कोणत्या भूगोलाची शाखा आहे.
- ३) महाराष्ट्रातील कमी लोकसंख्या असलेले जिल्हा कोणता?
- ४) लोकसंख्या भूगोलाचा जनक कोणास म्हणतात.
- ५) भारतामध्ये बाल विवाह पद्धत केव्हा सुरु झाली.

- Q.2 (A) Explain concepts/terms/unites events (any tow)
(word limitation minimum 60 for each answer) (05)
- 1) Critical Density.
 - 2) Unemployment.
 - 3) Fertility
 - 4) Sex-ratio
- अ) संकल्पना /संज्ञा/घटक/घटना स्पष्ट करा. (कोणतेही दोन)
(प्रत्येक प्रश्नास किमान शब्द मर्यादा ६० शब्द)
- १) संतुलित घटना
 - २) बेकारी
 - ३) जनन
 - ४) लिंग गुणोत्तर
- (B) Attempt in short (any tow)
(word limitation minimum 60 for each answer) (05)
- 1) Write the relation of geography and population geography.
 - 2) State the agriculture density?
 - 3) Write the short of external migration in India?
 - 4) Write the detail of death ratio?
- ब) थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)
- १) भूगोल व लोकसंख्या भूगोल याचे संबंध लिहा.
 - २) कृषिघटना स्पष्ट करा.
 - ३) भारतातील अंतर्गत स्थलांतर थोडक्यात उत्तरे?
 - ४) मृत्युदर सविस्तर लिहा.
- Q3 Answer in detail (any one) (10)
- 1) State the definition, scope & nature of population geography?
 - 2) Explain the detail of optimum population theory/
- सविस्तर उत्तर लिहा (कोणतेही एक)
- 1) लोकसंख्या भूगोलाची व्याख्या, व्याप्ती आणि स्वरूप स्पष्ट करा.
 - 2) पर्याप्त लोकसंखेचा सिद्धांत सविस्तर स्पष्ट करा?

SUBJECT CODE NO:- Z-1340
FACULTY OF SOCIAL SCIENCE
B.A. T.Y. (Sem-V) Examination March/April 2017

Geography - XI
Industrial Geography of Maharashtra

[Time: 1:30 Hours]

[Max.Marks:30]

Please check whether you have got the right question paper.

N.B

- i) i) All questions are compulsory.
- ii) Use blue or black pen only.
- iii) Use pencil for diagrams.
- iv) Use of any signs, attracting attention is prohibited.
- १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक्य आहे.
- २) फक्त निळ्या किंवा काळ्या पेनचाच वापर करावा.
- ३) आकृत्यासाठी पेन्सिलचा वापर करावा.
- ४) कोणतीही लक्षवेधक खुण किंवा सूचना करण्यास प्रतिबंध आहे.

Q.1

A) Fill in the blanks (Attempt all)

05

- 1) Maharashtra government established SICOM in-----to start industries in economically backward region.
- 2)----- and ----- industries fast developed hence industrialization highly increased in Mumbai Industrial sector.
- 3) From total investment in country -----% investment in Maharashtra.
- 4) First successful co-operative sugar Industry started in -----,in India
- 5) -----mines are in vidharbha therefore mine industries development in vidharbha.

अ) रिकाम्या जागा भरा (सर्व अनिवार्य)

- १) महाराष्ट्र सरकारने आर्थिक मागासलेल्या भागात उद्योग सुरु व्हावेत म्हणुन सन-----मध्ये SICOM ची स्थापना केली.
- २) ----- व ----- कारखाने अल्पावधीत वाढल्याने मुंबईच्या औद्योगिक क्षेत्रात प्रचंड वाढ झाली आहे.
- ३) एकूण देशांतर्गत परकीय गुंतवणूकीच्या -----% गुंतवणूक महाराष्ट्रा झालेली आहे.
- ४) भारतातील पहिला यशस्वी सरकारी साखर कारखाना-----येथे सुरु झाला.
- ५) विदर्भात -----खाणी असल्याने खाणकाम उद्योगाचा विकास झाला.

B) Answer in a sentence (attempt all)

05

- 1) Which is mineral sector in Maharashtra?
- 2) Why the cotton-mill is centred near the market?
- 3) In which district if Maharashtra most sugar factory are established?
- 4) In which industry hydroxide and ash are used?
- 5) When first automobile industry established in Maharashtra ?

2017

ब) एका वाक्यात उत्तरे लिहा (सर्व अनिवार्य)

- १) महाराष्ट्रातील खनिजतेल उत्पादक क्षेत्राचे नाव सांगा?
- २) कापडगिरण्या बाजारपेठेजवळ का केंद्रित असतात?
- ३) महाराष्ट्रात सर्वात जास्त साखर कारखाने कोणत्या जिल्ह्यात आहेत?
- ४) हैड्रोक्लोरिक आम्ल चा उपयोग कोणत्या उद्योगासाठी होतो?
- ५) महाराष्ट्रात पहिला स्वयंचलित वाहन उद्योग कोणत्या साली स्थापन झाला?

Q.2

A) Explain the concepts / terms / units (any two)
(word limitation minimum 60 for each answer)

- 1) Industrial
- 2) Problems of cotton Industry in Mumbai.
- 3) Petro-chemical Industry
- 4) Pune –pimpri chinchwad Industrial Region

अ) संकल्पना/ संज्ञा / घटक स्पष्ट करा (कोणतेही दोन)

- १) औद्योगिकीकरण
- २) मुंबईतील कापड उद्योगाच्या समस्या
- ३) पेट्रो -रसायन उद्योग
- ४) पुणे-पिंपरी-चिंचवड औद्योगिक विभाग.

B) Attempt in short (any two)

(word limitation minimum 60 for each answer)

- 1) Explain the nature of Industrial Development in Maharashtra.
- 2) Explain automobile Industry in Maharashtra.
- 3) What is mean large urban population?
- 4) Which are the bad effects of too much Industrialization?

ब) थोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही दोन)

- १) महाराष्ट्रातील औद्योगिक विकासाचे स्वरूप स्पष्ट करा.
- २) महाराष्ट्रातील स्वयंचलीत वाहन उद्योग स्पष्ट करा.
- ३) विशाल नागरी लोकसंख्या म्हणजे काय?
- ४) अतिऔद्योगिकीकरणाचे दुष्परिणाम सांगा.

Q.3

Answer in detail (any one)

(word limitation minimum 200 for each answer)

- 1) Explain the recent Development of Industry in Maharashtra,
- 2) What is industrial sickness? Which one causes and solution for industrial sickness?

सविस्तर उत्तर लिहा. (कोणतेही एक)

- १) महाराष्ट्रातील औद्योगिक विकासाची सद्या स्थिती स्पष्ट करा.
- २) औद्योगिक आजारपण म्हणजे काय हे सांगून त्याची कारणे व उपाययोजना स्पष्ट करा.

2017

SUBJECT CODE NO:- Z-1074
FACULTY OF SOCIAL SCIENCE
B.A. T.Y. (Sem-VI) Examination March/April 2017
Geography – XII
Agricultural Geography of India

[Time: 1:30 Hours]

[Max.Marks:30]

N.B

Please check whether you have got the right question paper.

- i) All questions are compulsory.
- ii) Use black or blue pen only.
- iii) Use of any sings, attracting attention is prohibited.
- iv) Use pencil to draw diagrams and maps.
- v) All question carry equal marks.
- १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
- २) फक्त काळ्या किंवा निळ्या पेनाचाच वापर करा.
- ३) कोणत्याही लक्षवेधक खुणा किंवा सूचना करण्यास प्रतिबंध आहे.
- ४) आकृत्या व नकाशा काढण्यासाठी पेन्सिलचा वापर करावा.
- ५) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

Q.1 A Fill in the blanks. (attempt all)

05

- i) BC agricultural is begins.
- ii) In..... Age domestication of animals begins.
- iii)years ago plough is invented.
- iv)bank is a port of Indian green revolution.
- v)type of soil is required for cotton cultivation.

रिकम्या जागा भरा. (सर्व अनिवार्य)

- १)पूर्वी शेती करण्यास सुरवात केली.
- २)युगात प्राणी संगोपनास सुरवात झाली.
- ३)वर्षापूर्वी नांगराच्या वापरास सुरवात झाली.
- ४)बँक भारतीय हरितक्रांतीचा एक भाग आहे.
- ५)या प्रकारच्या मृदा कापूस पिकास आवश्यक आहे.

B Answer in a sentence. (attempt all)

05

- i) Which type of soil is required for sugarcane crops
- ii) Which crops are grown in kharif season in India
- iii) In which month kharif crops are sown and harvested in India
- iv) Which are the major food green producing states in India?
- v) How much percentage area is devoted to wheat in India?

एका वाक्यात उत्तरे लिहा. (सर्व अनिवार्य)

- १) उस पिकास कोणत्या प्रकारची मृदा आवश्यक आहे.
- २) भारतात खरीप हंगामात कोणकोणती पिके घेतली जातात.

- ३) भारतात कोणत्या महिन्यात खरीप पिकांची लागवड व काठणी केली जाते.
- ४) भारतातील अन्न धान्य उत्पादनात अग्रेसर असलेली राज्य कोणती.
- ५) भारतातील किती टक्के क्षेत्र हे गहू पिकाखाली आहे.

Q.2 A Explain concept/terms/units/events (any two)
(word limitation minimum 60 for each answers)

- i) Intensive agricultural
- ii) Cropping pattern
- iii) Jowar
- iv) Land use

05

संकल्पना/संज्ञा/घटक/घटना स्पष्ट करा. (कोणतेही दोन)

(प्रत्येक प्रश्नास किमान ६० शब्द मर्यादा)

- १) सखोल शेती
- २) पिक प्रारूप
- ३) ज्वारी
- ४) भूमी उपयोजना

B Attempt in short (any two)

(word limitation minimum 60 for each answer)

- i) Define agricultural geography.
- ii) Explain intensive agricultural district program.
- iii) What is mean by tissue culture?
- iv) Explain organic farming.

05

थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)

(प्रत्येक प्रश्नास किमान ६० शब्द मर्यादा)

- १) कृषी भूगोलाची व्याख्या करा.
- २) सधन कृषी जिल्हा कार्यक्रम स्पष्ट करा.
- ३) ऊती संवर्धन म्हणजे काय?
- ४) सेंद्रिय शेती म्हणजे काय.

Q.3 Answer in detail (any one)

(word limitation minimum 200 for each answer)

- i) Explain in detail food grain production in India.
- ii) Which are the problems of India agricultural?

सविस्तर उत्तर लिहा. (कोणतेही एक)

(प्रत्येक प्रश्नास किमान शब्द मर्यादा २०० आहे)

- १) भारतातील अन्नधान्य उत्पादनाचे सविस्तर वर्णन करा?
- २) भारतीय कृषी व्यवसायातील विविध समस्या विषद करा?

10

SUBJECT CODE NO:- ZZ-1596
FACULTY OF SOCIAL SCIENCE
B.A. T.Y. (Sem-V) Examination March/April 2017
Geography – XIII
Physical Geography of India

[Time: 1:30 Hours]

[Max.Marks: 30]

Please check whether you have got the right question paper.

N.B

- i) All questions are compulsory.
- ii) Use black or blue pen only.
- iii) Use pencil to draw diagram and Map.
- iv) All question carry equal Marks.

- १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक्य आहे.
- २) फक्त काळ्या किवा निळ्या पेनचाच वापर करावा.
- ३) आकृत्या व नकाशे काढण्यासाठी पेन्सिलचा वापर करावा.
- ४) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

Q.1

Explain the following concept, terms and elements (any two)

10

- 1) Importance of Himalaya
- 2) Indian season
- 3) Regur soil
- 4) Advantages of forest

खालील संकल्पना संज्ञा आणि घटक स्पष्ट करा. (कोणतेही दोन)

- १) हिमालयाचे महत्त्व
- २) भारतीय ऋतू
- ३) रेगूर मुदा
- ४) वनांचे फायदे.

Q.2

Write short answers (any two)

10

- 1) State the diversity in natural factors of India.
- 2) Explain the functional significance of India river.
- 3) Give the Information of Tropical Humid deciduous forest.
- 4) Write in short about coastal plains of India.

थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)

- १) भारताच्या नैसर्गिक घटकातील विविधता सांगा.
- २) भारतीय नद्यांचे कार्यात्मक महत्त्व स्पष्ट करा.
- ३) उष्ण कटीबंधीय आद्र पानझडी वनांची माहिती द्या.
- ४) भारतीय किनारी मैदाना विषयी थोडक्यात माहिती लिहा.

Q.3

Write answer in detail (any one)

- 1) State the geographical Information of Indian Islands.
- 2) Explain the need of soil conservation In India.

सविस्तर उत्तर लिहा (कोणताही एक)

- १) भारतीय बेटाची भौगोलिक माहिती सांगा.
- २) भारतातील मुद्रा संवर्धनाची गरज स्पष्ट करा.

10

SUBJECT CODE NO:- Z-1075
FACULTY OF SOCIAL SCIENCE
B.A. T.Y. (Sem-VI) Examination March/April 2017
Geography - XIII Geography of Natural Calamity

[Time: 1:30 Hours]

[Max.Marks:30]

N.B

Please check whether you have got the right question paper.

- i) All question are compulsory
- ii) Use black or blue pen only
- iii) Use pencil draw diagrams and maps
- iv) Use of any sing, attracting attention is prohibited
- v) Use of statistical tables & pocket calculator is allowed
- १)सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
- २)फक्त काळ्या किंवा निळ्या पेनाचाच वापर करावा.
- ३)आकृत्या व नकाशे काढण्यासाठी पेन्सिलचा वापर करावा.
- ४)कोणतेही लक्षवेधक खुण किंवा सूचना करण्यास प्रतिबंध आहे.
- ५) पॉकेट गणक आणि संख्याशास्त्रीय तक्ताच्या वापरास परवानगी आहे

Q.1 Fill in the blanks (attempt all)

05

- 1)gas affected on the hemoglobin in human blood.
- 2) Sewage of.....city polluted the mula and mutha river.
- 3) Every year averageof earthquakes occurred in around the world.
- 4) Ozone in the atmosphere protect us from harmful.....radiation
- 5) British rainfall organization (BRO1936) divided to drought into.....types.

रिकाभ्या जागा भरा. (सर्व अनिवार्य)

- १)वायू मानवी रक्तातील हिमोग्लोबिन वर परिणाम करतो.
- २)शहरातील सांडपाणी मुळा व मुठा नदीत प्रदूषित करते.
- ३) प्रतिवर्षी सरासरी जगभरात.....भूकंप घडून येतात.
- ४) वातावरणातील ओझोन वायू आपले अपायकारक.....किरणांपासून संरक्षण करतो.
- ५) ब्रिटीश पर्ज्यन्य संघटना (BRO१९३६) ने दुष्काळाचे.....प्रकारात विभाजन केले जाते.

B Answer in sentence (attempt all)

05

- i) How many types of drought according to Indian metrological department?
- ii) What is the main Cause of green house effects?
- iii) What is meant the natural calamity?
- iv) What should do to flood control?
- v) Which are the major pollutants of water?

एका वाक्यात उत्तरे द्या.

- १) भारतातील हवामान विभागाच्या मते दुष्काळाचे किती प्रकार पाडले आहेत?
- २) हरितगृह वायू परिणामाचे प्रमुख कारण कोणते?

- ३) नैसर्गिक आपत्ती म्हणजे काय?
- ४) पूर नियंत्रणासाठी काय केले पाहिजे?
- ५) पाण्याचे प्रमुख प्रदूषके कोणती?

Q.2 Explain concept/terms/units/events (any two)
(word limit minimum 60 for each answer)

- 1) Hydrological drought
- 2) Drought prone area
- 3) Green house effect
- 4) Air pollution

05

खालील संकल्पना/संज्ञा/घडक/घटना स्पष्ट करा. (कोणतेही दोन)

(शब्द मर्याद ६० शब्द प्रत्येक उत्तरास)

- १) जलीय दुष्काळ
- २) पर्जन्य छायेचा प्रदेश
- ३) हारीत गृह परिणाम
- ४) हवा प्रदूषण

B Attempt in short (any two)

(your limit minimum 60 for each answer)

- 1) Explain the effect of flood?
- 2) Give the information about earthquake prone area in India
- 3) Write the reasons of water pollution
- 4) Write the information about ozone depletion

05

थोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही दोन)

(शब्द मर्याद ३० शब्द प्रत्येक उत्तरास)

- १) पुराचे परिणाम स्पष्ट करा.
- २) भारतातील भूकंप प्रवण सेगाविषयी माहिती लिहा.
- ३) जल प्रदूषणाची कारणे लिहा.
- ४) ओझोन क्षया विषयी माहिती लिहा.

Q.3 Answer in details (any one)

(word limit minimum 200)

- i) Explain the cause and effect of drought.
- ii) Describe the world distribution of volcano.

10

सविस्तर उत्तर लिहा. (कोणतेही एक)

(शब्द मर्याद किमान २०० शब्द)

- १) दुष्काळाची कारणे व परिणाम स्पष्ट करा.
- २) ज्वालामुखीचा जागतिक वितरण स्पष्ट करा.

SUBJECT CODE NO:- Z-1144
FACULTY OF SOCIAL SCIENCE
B.A. T.Y. (Sem-VI) Examination March/April 2017
Geography - XIV
Bio Geography

[Time: 1:30 Hours]

[Max.Marks:30]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B
- 1) All questions are compulsory.
 - 2) Use black and blue pen only.
 - 3) Use pencil for diagram.
 - 4) Use of any signs attracting attentions is prohibited
 - 5) Use of statistical tables and pocket calculator is allowed.
- १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
 - २) फक्त निळ्या व काळ्या पेनचाच वापर करावा
 - ३) आकृत्यांसाठी पेन्सिलचा वापर करावा.
 - ४) कोणतीही लक्षवेधक खुण व सूचना करण्यास प्रतिबंध.
 - ५) पॉकेट गणक आणि संख्याशास्त्रीय तक्त्याच्या वापरास परवानगी आहे.

Q.1

- A) Fill in the blanks (attempt all)
- 1) -----is the father of Bio-geography.
 - 2) Percentage of the CO_2 in atmosphere is -----
 - 3) Pampaj is situated in -----
 - 4) Penguin occurs in -----continent
 - 5) Hayala is -----types of animal.
- अ) रिकाम्या जागा भरा (सर्व अनिवार्य)
- १) -----हे जैविक भूगोलाचे जनक आहे.
 - २) वातावरणात -----कार्बन डायऑक्साईड चे प्रमाण आहे.
 - ३) पंपाज गवताळ प्रदेश -----खंडामध्ये आहे.
 - ४) पेग्वीण -----खंडात आढळतो
 - ५) हायला हा प्राणी -----प्रकाराचा आहे.

05

- B) Answer in a sentence (attempt all)
- 1) Who studied soil, vegetation of Biome in the biogeography?
 - 2) Which book is wrote by Dr. Mayrian Newrigin?
 - 3) How much percentage of oxygen (O_2) in the atmosphere?
 - 4) Who state the concept of ecosystem?
 - 5) Which is scientific name of wiled animal
- आ) एका वाक्यात उत्तरे लिहा
- १) मृदा, वनस्पती व जीवांचा अभ्यास जैविक भूगोलात कोणी केला?
 - २) डॉ. मारियन न्युविगीन यांनी कोणता ग्रंथ लिहिला?

05

- ३) वातावरणात ऑक्सिजनचे प्रमाण किती आहे?
- ४) परिसंस्था संकल्पना कोणी मांडली?
- ५) जंगली प्राण्यांचे शास्त्रीय नाव काय आहे ?

Q.2

A) Explain concepts/ terms/units/ events (any two)
(word limitation minimum 60 for each answer)

- 1) Cryptogams
- 2) Gymnosperms
- 3) Fresh water & Marine water
- 4) Mangrove

अ) संकल्पना / संज्ञा / घटक / घटना स्पष्ट करा.

- १) अपुष्प वनस्पती
- २) अनावर्त बीजी वनस्पती
- ३) गोडे पाणी व खारे पाणी
- ४) खारफुटी

B) Attempt in short (any two)

(word limitation minimum 60 for each answer)

- 1) Explain the Ecotone
- 2) Explain the species Diversity
- 3) Food web
- 4) Grass land Biomes

आ) थोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही दोन)

- १) संक्रमित क्षेत्र स्पष्ट करा?
- २) जातीय विविधता स्पष्ट करा?
- ३) अन्नजाळी स्पष्ट करा?
- ४) गवताळ जीवासंहती स्पष्ट करा?

Q.3

Answer in detail (any one)

(word limitation minimum 200 for each)

- 1) Explain the necessities of Biodiversity conservation?
- 2) What is the food web? And characteristics of food web?

सविस्तर उत्तर लिहा (कोणतेही एक)

(प्रत्येक प्रश्नास किमान २०० शब्द मर्यादा)

- १) जैविक विविधतेच्या संवर्धनाची गरज स्पष्ट करा.
- २) अन्नजाळी म्हणजे काय? अन्न जाळीचे वैशिष्ट्य सांगा

SUBJECT CODE NO:- ZZ-1597
FACULTY OF SOCIAL SCIENCE
B.A. T.Y. (Sem-V) Examination March/April 2017
Geography - XIV Geography of Environment

[Time: 1:30 Hours]

[Max.Marks: 30]

N.B Please check whether you have got the right question paper.

- i) Attempt all questions.
- ii) Use black pen or blue pen only
- iii) All questions carry equal marks
- i) सर्व प्रश्न सोडवणे आवश्यक आहे.
- ii) फक्त काळ्या व निळ्या पेन चा वापर करा.
- iii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

Q.1 Explain the following terms concepts and elements (any two)

10

1. Food chain
2. Green house effect
3. Types of environment
4. The structure of ecosystem

खालील संकल्पना/संज्ञा/व घटक स्पष्ट करा (कोणतेही दोन)

१. अन्नसाखळी
२. हरीतगृह परिणाम
३. पर्यावरणाचे प्रकार
४. परिसंस्था संरचना

Q.2 Write answer in short (any two)

10

1. Nitrogen cycle.
2. Describe the importance of environmental science.
3. What is meant by ecology explain it?
4. Write the information about nature of ecosystem?

थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)

१. नायट्रोजन चक्र
२. पर्यावरण शास्त्राचे महत्त्व विशद करा.
३. परिस्थितीकी विज्ञान म्हणजे काय, स्पष्ट करा.
४. परिसंस्थेच्या स्वरूपा विषयी माहिती लिहा.

Q.3 Write answer in detail (Any one)

10

1. Explain the cause and effect of ozone depletion.
2. What is meant by ecosystem and explain the nature of ecosystem?

सविस्तर उत्तरे लिहा (कोणतेही एक)

१. ओझोन क्षयाची कारणे व परिणाम स्पष्ट करा?
२. परिसंस्था म्हणजे काय ते सांगून परिसंस्थेचे स्वरूप स्पष्ट करा?

SUBJECT CODE NO:- ZZ-1446
FACULTY OF SOCIAL SCIENCE
B.A. T.Y. (Sem-VI) Examination March/April 2017
Geography - XIX
Agricultural Geography of India

[Time: 1:30 Hours]

[Max.Marks: 30]

N.B

Please check whether you have got the right question paper.

- 1) All questions are compulsory.
- 2) Use black or blue pen only.
- 3) Use pencil for diagrams and maps.
- 4) Use of any signs, attracting attention is prohibited.
- 5) All questions carry equal marks.
- १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
- २) फक्त काळ्या किंवा निळ्या पेनचाच वापर करावा.
- ३) आकृत्या व नकाशे काढण्यासाठी पेन्सिलचा वापर करावा.
- ४) कोणतीही लक्षवेधक खुण किंवा सूचना करण्यास प्रतिबंध आहे.
- ५) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

Q.1

Explain the following terms, concepts and elements. (any two)

10

- 1) Agricultural policy in India.
- 2) Intensive Agricultural District Programme (IADP)
- 3) Sugar cane production in India.
- 4) Nature of Agricultural Geography.

खालील संकल्पना, संज्ञा आणि घटक स्पष्ट करा. (कोणतेही दोन)

- १) भारताचे कृषी धोरण
- २) सधन कृषी जिल्हा कार्यक्रम
- ३) भारतातील उस उत्पादन
- ४) कृषी भूगोलाचे स्वरूप

Q.2

Write short answers. (any two)

10

- 1) State the impact of Green Revolution on Indian Agriculture.
- 2) Explain the characteristic of cropping pattern in India.
- 3) Discuss on the production of Jowar in India.
- 4) State the development of Agriculture in India.

थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)

- १) भारतीय शेतीवर हरित क्रांतीचा झालेला प्रभाव सांगा.
- २) भारतातील पीक प्रारूपाची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.

- ३) भारतातील ज्वारी उत्पादनावर चर्चा करा.
- ४) भारतातील कृषी विकास सांगा.

Q.3

Write answer in detail.(any one)

10

- 1) Give the definition of Agricultural Geography and write the origin of Agriculture in India.
- 2) Describe the distribution and production of cotton in India.

सविस्तर उत्तर लिहा. (कोणतेही एक)

- १) कृषी भूगोलाची व्याख्या देऊन भारतातील कृषीचा उगम लिहा.
- २) भारतातील कापूस उत्पादन आणि वितरणाचे वर्णन करा.

SUBJECT CODE NO:- ZZ-1447
FACULTY OF SOCIAL SCIENCE
B.A. T.Y. (Sem-VI) Examination March/April 2017
Geography - XX
Geography of Natural Calamity

[Time: 1:30 Hours]

[Max.Marks: 30]

N.B

Please check whether you have got the right question paper.

- 1) All questions are compulsory.
- 2) Use black or blue pen only.
- 3) Use pencil for diagrams and maps.
- 4) Use of any signs, attracting attention is prohibited.
- 5) All questions carry equal marks.
- १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
- २) फक्त काळ्या किंवा निळ्या पेनचाच वापर करावा.
- ३) आकृत्या व नकाशे काढण्यासाठी पेन्सिलचा वापर करावा.
- ४) कोणत्याही लक्षवेधी खुण किंवा सूचना करण्यास प्रतिबंध आहे.
- ५) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

Q.1

Explain the following concepts/ terms and elements. (any two)

10

- 1) Soil pollution.
- 2) Food chain
- 3) Hydrological drought
- 4) Cyclones

खालील संकल्पना, संज्ञा आणि घटक स्पष्ट करा. (कोणतेही दोन)

- १) मृदा प्रदूषण
- २) अन्न साखळी
- ३) जलीय अवर्षण
- ४) आवर्त

Q.2

Write short answers. (any two)

10

- 1) Write the effects of soil pollution.
- 2) Explain the causes of floods.
- 3) Write note on management of drought.
- 4) Describe the causes of global warming.

थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)

- १) मृदा प्रदूषणाचे परिणाम लिहा.
- २) पुराची कारणे स्पष्ट करा.
- ३) अवर्षणाचे व्यवस्थापनावर टीप लिहा.
- ४) जागतिक तापमान वाढीचे कारणांचे वर्णन करा.

Q.3

Write answer in detail.(any one)

10

- 1) Write the cause and effects of volcano.
- 2) Give the distribution of drought prone area in India.

सविस्तर उत्तर लिहा. (कोणतेही एक)

- १) ज्वालामुखीची कारणे व परिणाम लिहा.
- २) भारतातील अवर्षण प्रवण क्षेत्राची वितरण द्या.

SUBJECT CODE NO:- Z-1271
FACULTY OF SOCIAL SCIENCE
B.A. T.Y. (Sem-V) Examination March/April 2017
Geography –IX
Physical Geography of India

[Time: 1:30 Hours]

[Max.Marks:30]

N.B

Please check whether you have got the right question paper.

- i) All question are compulsory.
- ii) Use black and blue pen only.
- iii) Use pencil for diagrams.
- iv) Use of any signs , attracting attentions is prohibited
- v) All questions carry equal marks

- १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
- २) फक्त निळ्या व काळ्या पेनाचाच वापर करावा.
- ३) आकृत्यांसाठी पेन्सिलचा वापर करावा
- ४) कोणतीही लक्षवेधक खुण करण्यास प्रतिबंध
- ५) सर्व प्रश्नास समान गुण आहेत

Q.1A) Fill in the blanks (Attempt all)

05

- i) _____ River called of souro of Bihar
- ii) India is a major business of _____
- iii) The flat valley bottom is called _____ in Himalaya
- iv) _____ soil cotton is the most popular crops.
- v) _____ is the highest peak in India

रिकाऱ्या ङागा ढरा (सर्व अनिवार्य)

- १) बिहारचे अश्रू _____ नदीला म्हणतात.
- २) भारतातील प्रमुख व्यावसाय _____ आहे
- ३) सपाट तळ असलेल्या दर्याना _____ म्हणतात
- ४) _____ मृदा ही कापूस पिकांसाठी प्रसिध्द आहे.
- ५) _____ हे भारतातील सर्वात उंच शिखर आहे.

Answer in a sentence (attempt all)

B)

- i) Which food crop has the lowest cultivation in the plain?
- ii) Which rivers are the main tributaries of the Ganga?
- iii) In which religions of the Deccan plateau are red soils found ?
- iv) Which are the important cash crops ?

05

2017

v) Which is the longest river in India

एका वाक्यात उत्तरे लिहा (सर्व अनिवार्य)

- १) सपाट प्रदेशावर कमी लागवडखाली अन्न-धान्य कोणते?
- २) गंगा नदीच्या उपनद्या कोणत्या ?
- ३) दख्खनच्या पठाराच्या कोणत्या भागात लाल मृदा आढळते?
- ४) महत्वाचे नगदी पिके कोणते?
- ५) भारतातील सर्वात लांबनदी कोणती?

Q.2A) Explain concepts / terms units / events (any two):
(word limitation minimum 60 for each answer)

- i) Alluvial soil
- ii) Diversity in religion
- iii) Forest conservation
- iv) Water divider

संकल्पना / संज्ञा / घटक / घटना स्पष्ट करा (कोणतेही दोन)

(प्रत्येक प्रश्नास किमान शब्द मर्यादा ६० शब्द)

- १) गाळाची मृदा
- २) धार्मिक विविधता
- ३) वनसंवर्धन
- ४) जलविभाजन

B) Attempt in short (any two)
(word limitation minimum 60 for each answer)

- i) Write in the tropical thorny forest
- ii) State the physical diversities in India
- iii) Explain the soil types in India
- iv) Write an account of the Gang drainage system

थोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही दोन)

(प्रत्येक प्रश्नास किमान शब्द मर्यादा ६० शब्द)

- १) उष्ण-कटिबंधीय काटेरी वनांबद्दल माहिती लिहा
- २) भारतातील प्राकृतिक विविधता सांगा
- ३) भारतातील मृदा प्रकार स्पष्ट करा.
- ४) गंगा नदी प्रणालीची माहिती लिहा.

Q.3 Answer in detail (any one)
(word limitation minimum 200 for each answer)

- 1) Explain the details Geographical elements of India
- 2) State the distribution of annual rainfall in India

सविस्तर उत्तर लिहा (कोणतेही एक)

(प्रत्येक प्रश्नास किमान शब्द मर्यादा २०० शब्द)

- १) भारतातील भौगोलिक वैशिष्टे सविस्तर लिहा.
- २) भारतातील वार्षिक पर्जन्याचे वितरण सांगा.

SUBJECT CODE NO:- Z-1272
FACULTY OF SOCIAL SCIENCE
B.A. T.Y. (Sem-V) Examination March/April 2017
Geography -X Geography of Environment

[Time: 1:30 Hours]

[Max.Marks:30]

Please check whether you have got the right question paper.

N.B

- i) All questions are compulsory.
- ii) Use black or blue pen only.
- iii) Use of any signs, attracting attentions is prohibited.
- iv) All questions carry equal marks.
- १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
- २) फक्त काळ्या व निळ्या पेनाचाच वापर करावा.
- ३) आकृत्या व नकाशे काढण्यासाठी पेन्सिलचा वापर करावा.
- ४) सर्व प्रश्नास समान गुण आहेत.

Q.1A. Fill in the blanks.(Attempt all)

05

- i. Abolish of crop to wild animal is called hazards.
- ii. The father of stop and go determinism is
- iii. is the Darwin theory.
- iv. are the types of ecosystem.
- v. Geography of environment is the branch of geography.

रिकाभ्या जागा भरा.(सर्व अनिवार्य)

- i. वन्य प्राण्याने पिक नष्ट करणे म्हणजे आपत्ती होय.
- ii. थांबा व जा निसर्गवादाचे जनक आहे.
- iii. डार्विनने सिद्धांत मांडला.
- iv. परीसंस्थेचे प्रकार आहेत.
- v. पर्यावरण भूगोल भूगोलाची शाखा आहे.

B. Answer in a sentence.(Attempt all)

05

- i. What is the percentage of Carbon in atmosphere?
- ii. What is the cause of Earthquake?
- iii. What is the major pollutants of water?
- iv. Which are the types of classification of plant?
- v. What is meant by environment?

एका वाक्यात उत्तरे लिहा.(सर्व अनिवार्य)

- i. वातावरणातील कार्बनचे प्रमाण किती आहे?
- ii. भूकंपाचे कारणे कोणती?
- iii. पाण्याचे प्रमुख प्रदूषके कोणती?
- iv. वनस्पतीच्या वर्गीकरणाचे प्रकार लिहा.
- v. पर्यावरण म्हणजे काय?

Q.2A. Explain concepts/terms/units/events.(Any two)
(word limitation minimum 60 word for each answer)

- Deforestation
- Nitrogen cycle
- Structure of ecosystem
- Food chain.

संकल्पना/संज्ञा/घटक/घटना स्पष्ट करा.(कोणतेही दोन)

(प्रत्येक प्रश्नास किमान सबद मर्यादा ६० शब्द)

- जंगलतोड
- नायट्रोजन चक्र
- परिसंस्था रचना
- अन्नसाखळी .

B. Attempt in short.(Any two)

(word limitation minimum 60 word for each answer)

- Explain the consequences of animals and plants on acid rain.
- Write causes of depletion ozone gas.
- Explain the concept of Biome.
- Write the function of decomposer.

थोडक्यातउत्तरे लिहा.(कोणतेही दोन)

(प्रत्येक प्रश्नास किमान सबद मर्यादा ६० शब्द)

- आम्लपर्जन्याचे प्राणी व वनस्पतींवर होणारे परिणाम स्पष्ट करा.
- ओझोन वायुच्या क्षयाची कारणे लिहा.
- जीवसंहती ही संकल्पना स्पष्ट करा.
- विघटकाचे कार्य लिहा

Q.3 Answer in detail.(Any one)

(word limitation minimum 200 word for each answer)

- What is meant by ecosystem? And explain its nature and scope of Ecosystem.
- Explain causes and effects of global warming.

सविस्तर उत्तरे लिहा.(कोणताही एक)

(प्रत्येक प्रश्नास किमान सबद मर्यादा २०० शब्द)

- परिसंस्था म्हणजे काय?आणि परिसंस्थेचे स्वरूप व व्याप्ती स्पष्ट करा.
- जागतिक तापमान वृद्धीचे कारणे व परिणाम स्पष्ट करा.